

Kakor och annan information som registreras på användarnas terminalutrustning samt användningen av denna information – Råd till dig som använder webbplatser.

Har du undrat varför du får frågor om ditt samtycke till användning av kakor och annan information som sparas på din terminalutrustning, när du surfar på internet? Eller varför du måste välja vilka av dina uppgifter du ger en applikation tillgång till då du laddar ner den? Med de här frågorna säkerställer tjänsteleverantörerna att de har ditt lov att använda dina uppgifter. Därför är det viktigt att du funderar på vad du tillåter.

På den här webbsidan finns råd och information som du kan använda som stöd när du väljer. De här instruktionerna hjälper dig att förstå vad kakor och andra tekniska lösningar som är jämförbara med dem är, varför sådana sparas på användarnas utrustning och vad ändamålet med dem är. I instruktionerna finns också tips om hur du själv kan påverka vilken information som sparas på din terminalutrustning och om hur du kan bedöma huruvida tjänsteleverantörernas användning av kakor följer lagens krav.

Vad är kakor och för vilka ändamål används de?

Kakor är små textfiler som sparas på din terminalutrustning, till exempel på din dator, pekdator eller telefon, när du använder webbplatser. Kakorna innehåller textsekvenser med vilka det är möjligt att genomföra funktioner och komma ihåg hur du växelverkat med webbplatser. Syftet med kakorna är inte att skada din terminalutrustning och de läser inte annan information från hårddisken. De sprider inte heller virus. I kakor är det möjligt att spara uppgifter medan du använder en tjänst på nätet eller besöker en webbplats och även mellan dem.

Kakor och motsvarande tekniska lösningar möjliggör många funktionaliteter som är typiska för moderna webbplatser. Kakor används allmänt på offentliga och kommersiella webbplatser och de är viktiga för att elektroniska tjänster ska kunna fungera tryggt, effektivt och användarvänligt.

Kakor och liknande tekniska lösningar kan delas in efter deras giltighetstid, ursprung och ändamål.

Ytterligare information:

Giltighetstid

- Sessionsspecifika kakor (s.k. session cookies) sparas på terminalutrustningen endast för den tid som en webbplats eller tjänst används och de avlägsnas från anordningen när användaren stänger webbläsaren. Sessionsspecifika kakor möjliggör till exempel inloggning på en webbplats, kundkorgens funktion i en webbutik, att uppgifter som fyllts i blanketter koms ihåg och många andra funktioner som förutsätter att webbplatsen kommer ihåg information om användarens handlingar.
- Beständiga kakor (s.k. stored cookies) sparas på anordningen under en längre tid som meddelas i varje kaka eller tills du själv tar bort kakorna. Med kakor av det här slaget kan man till exempel under en längre tid minnas dina preferenser som gäller webbplatsens visuella framtoning, språkval eller de koder och/eller lösenordet som du använder för att logga in. Med beständiga kakor är det också möjligt att samla information om hur du rör dig på webbplatsen och vilka av webbplatsens sidor du besöker. De här uppgifterna kan användas för att visa riktat innehåll eller riktad reklam.

Ursprung

- Den första partens kakor sätts in direkt av den webbplats eller den del av organisationen som innehar en webbplats som du besöker med din webbläsare.
- En tredje parts kakor sätts in av någon annan aktör än den vars webbplats eller tjänst du besöker.

Ändamål

- Nödvändiga kakor – de här kakorna möjliggör funktioner som är nödvändiga för att du ska kunna använda en webbplats, till exempel logga in i skyddade delar av en webbplats eller fylla i blanketter, eller för att en webbutik ska komma ihåg innehållet i din kundkorg. Nödvändiga kakor används också på webbplatser för informationssäkerhet. Nödvändiga kakor sätts vanligen in av första parter och de är sessionsspecifika. Enligt lagen behöver tjänsteleverantören inte be om ditt samtycke till användning av nödvändiga kakor, men det rekommenderas ändå att tjänsteleverantören också berättar om användningen av dem.
- Funktionella kakor – kakor av det här slaget ökar och förbättrar webbplatsernas funktionaliteter, men de är inte absolut nödvändiga för att du ska kunna använda webbplatsen.
- Preferens- och profileringskakor – med hjälp av de här kakorna är det möjligt att minnas de val som du gjort på en webbplats, till exempel i fråga om språket och fontstorleken, eller att minnas ditt användarnamn och ditt lösenord mellan olika besök på en webbplats. Kakor av det här slaget kan också användas för att samla information som gör det möjligt att visa riktat innehåll.
- Kakor för analys och prestanda – sådana kakor används för att samla information om hur webbplatser används till exempel genom att räkna unika trafik-källor och sidladdningar, mäta sidornas laddningstider eller följa upp vilket innehåll besökarna tittat på.
- Kakor för de sociala medierna – i typiska fall gör de här kakorna det möjligt att visa innehåll som publicerats på olika plattformar för de sociala medierna, att gilla och dela inlägg eller använda koderna för en social medieplattform för inloggning eller kommentering.
- Reklamkakor – med kakor av det här slaget är det möjligt att till exempel samla information om dina intressen med hjälp av ditt beteende på webben och att visa dig annonser som riktats till dig utifrån det.

Vad är ditt samtycke för något och när ska tjänsteleverantören åtminstone be om det?

Tjänsteleverantörer som tillhandahåller webbplatser och mobilapplikationer på nätet och som vill spara kakor på din terminalutrustning och läsa information från kakorna ska på ett entydigt och begripligt sätt berätta för dig om de kakor och motsvarande tekniska lösningar som de använder, om deras typer, ändamål och funktionstider. Tjänsteleverantörerna ska också begära ditt samtycke – dvs. be att du ger dem lov att registrera och använda sådan information.

Samtycke behöver dock inte enligt lagen begäras för att registrera så kallade nödvändiga kakor, dvs. när:

- det enda syftet för registrering eller användning av information är att genomföra förmedling av ett meddelande i kommunikationsnät eller
- registrering och användning av information är nödvändigt för tjänsteleverantören för att tillhandahålla en tjänst som beställaren eller tjänstens användare uttryckligen begärt.

Det rekommenderas dock att tjänsteleverantören ger dig liknande beskrivningar av de här kakorna som av icke-nödvändiga kakor.

Ytterligare information:

Registrering av kakor och annan information som sparas på användarens terminalutrustning regleras i 205 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). Det är viktigt att observera att den registeransvarigas *berättigade intresse* enligt EU:s allmänna dataskyddsförordning inte ger den registeransvarige rätt att spara kakor på användarens terminalutrustning. Det innebär att ett berättigat intresse inte är en lagenlig behandlingsgrund som tillåter användning av kakor eller andra tekniska lösningar för spårning.

Med samtycke avses i lag varje slag av frivillig, specifik, informerad och otvetydig viljeyttring genom vilken den registrerade, antingen genom ett uttalande eller genom en entydig bekräftande handling, godtar behandling av personuppgifter som rör honom eller henne.

Det är tjänsteleverantören som väljer och ansvarar för hur begäran om samtycke görs. Åtminstone följande faktorer kan betraktas som kännetecken för ett sakligt och ändamålsenligt förfarande för att säkerställa användarens samtycke:

- I den mekanism som används ges entydig och fullständig information om hur kakor och motsvarande tekniska lösningar används.
- De kakor och andra tekniska lösningar som används på webbplatsen eller i tjänsten, deras ändamål och giltighetstid specificeras i mekanismen.
- Användarna informeras, om tredje parter har rätt att behandla kakuppgifter.

På webbplatser begärs användarens samtycke vanligen med en banner eller ett pop up-fönster som innehåller information om kakor. Det är viktigt att du tar omsorgsfullt del av den här bannern på varje webbplats som du besöker och använder den för att välja vilken information du tillåter att sparas på din terminalutrustning och vilken

information som samlas in om dig. En tjänsteleverantör kan inte få ett giltigt samtycke av dig för lagring av icke-nödvändiga kakor genom att instruera dig att ändra på kakinställningarna i webbläsarens inställningar, eller genom att meddela att "genom att fortsätta att använda webbplatsen/tjänsten godkänner du kakorna".

Installationen av mobilapplikationer kräver vanligen handlingar av användaren, dvs. av dig. Mobilapplikationer behöver åtkomst till olika uppgifter på din utrustning. De behörigheter till din utrustning som en mobilapplikation behöver specificeras vanligen i anslutning till de uppgifter/tilläggsuppgifter som ges om applikationen i använd applikationsbutik. Det är viktigt att du läser dem omsorgsfullt innan du laddar och installerar applikationen. Om kakor används i anslutning till en mobilapplikation, till exempel om inloggningen på mobilapplikationen sker genom en webbplats, ska användaren informeras om användningen av kakor. Vid behov ska också användarens samtycke begäras innan användningen av applikationen börjar och kakor lagras.

Det ska vara möjligt att enkelt förbjuda användningen av andra än nödvändiga kakor i den mekanism som används för att be om användarens samtycke. Om samtyckesmekanismen till exempel är en banner om kakor får det inte finnas färdigt ikryssade rutor som anger godkännande eller färdigt "påslagna" omkopplare för andra än nödvändiga kakor. Med andra ord ska du själv aktivt få utföra valet av användningen av icke-nödvändiga kakor av det här slaget.

Det ska vara så lätt och enkelt som möjligt för användaren att återkalla ett samtycke eller ändra på inställningar som användaren gjort tidigare. Metoden för återkallande av samtycke ska vara i linje med det förfarande som ursprungligen användes för att begära användarens samtycke. Om samtycket begärdes till exempel med en banner, ska det vara enkelt att ta fram bannern igen exempelvis genom att klicka på en ikon eller länk på webbplatsen, så att det är möjligt att ändra på kakinställningarna när som helst.

Tjänsteleverantören ansvarar för att se till att återkallandet av ett samtycke och ändring av webbplatsens kakinställningar har faktisk verkan, dvs. att den aktuella åtgärden gör att information som tidigare eventuellt sparats på utrustningen raderas eller skrivs över.

Hur kan jag själv påverka användningen av kakor?

Du kan administrera kakinställningarna på varje webbplats. Du kan också använda de moderna webbläsarnas egna skyddsinställningar, eller i fråga om mobilapplikationer, med telefonens applikationsinställningar.

Ytterligare information:

Om du vill, kan du göra ändringar som påverkar användningen av kakor i webbläsarens inställningar på följande sätt:

- Du kan göra en inställning i webbläsaren så att den spärrar alla tredje parters kakor som standard.
- I vissa webbläsare kan det också vara möjligt att tillåta eller förbjuda kakor separat för enskilda webbplatser.
- I de flesta webbläsare är det dessutom möjligt att helt förhindra alla kakor. Det gäller ändå att observera att om du spärrar alla kakor, kan det hända att innehåll eller funktioner på webbplatser som du möjligen vill använda också slutar fungera. Det beror på att genomförandet av vissa funktionaliteter bygger på sådana nödvändiga kakor som nämns i den här instruktionen.
- Du kan använda privat läge (inkognitoläge). När du använder det här läget sparas inte bläddringshistoriken, andra uppgifter om webbplatser eller mer långvariga kakor på din utrustning. I vissa webbläsare förhindrar inkognitoläget helt alla tredje parters kakor. Kakor och data om webbplatserna sparas i webbläsarens minne under den tid som användaren bläddrar webbplatsen och uppgifterna avlägsnas först efter att användaren lämnat inkognitoläget. Det gäller att lägga märke till att inkognitoläget inte förhindrar tjänsteleverantören att se all information, utan tjänsteleverantören kan fortfarande se till exempel IP-adressen från vilken du tagit kontakt.

Sessionsspecifika kakor avlägsnas automatiskt när webbläsaren stängs. Mer långvariga kakor som sparats på utrustningen kan i allmänhet enklast administreras via webbläsarens inställningar. Du kan till exempel ta bort alla mer långvariga kakor på en gång eller bestämma att de avlägsnas varje gång som du stänger webbläsaren. I vissa webbläsare är det också möjligt att ta bort mer långvariga kakor separat för enskilda webbplatser.

Vad göra om en tjänsteleverantör inte iakttar kraven?

Om du misstänker eller observerar att kakförandet på en webbplats eller i en mobilapplikation tydligt bryter mot lagstiftningen, lönar det sig att först direkt kontakta tjänsteleverantören i fråga och lämna en anmärkning om saken. Många tjänsteleverantörer tar nämligen gärna emot respons av sina kunder och ändrar på sina tjänster utifrån den. När du kontaktar en aktör som tillhandahåller en webbplats eller applikation kan du hänvisa till Traficoms anvisningar för serviceleverantörer: [länk till anvisningarna för serviceleverantörer]

Om serviceleverantören inte svarar på ditt meddelande eller låter bli att vidta åtgärder, eller om du tycker att tjänsteleverantörens svar inte är adekvat, kan du anföra ett klagomål i ärendet till Transport- och kommunikationsverket Traficom. Du kan lämna ett fritt formulerat klagomål till exempel med Traficoms kontaktblankett [länk: <https://www.trafficom.fi/sv/kontaktblankett-ovrigt-arende-om-informations-sakerhet>]. Av klagomålet ska åtminstone följande omständigheter framgå:

- Vilken webbplats eller applikation klagomålet gäller. Till exempel webbplatsens fullständiga adress och tjänsteleverantörens namn. Vänligen observera att Traficom är behörig myndighet i Finland, dvs. att Traficom övervakar finländska tjänsteleverantörer och tjänsteleverantörer som verkar i Finland.
- När du observerade omständigheten (i alla fall datum).
- Kort beskrivning av hur du anser att tjänsteleverantören handlat på ett felaktigt sätt.

För teknisk utredning av ärendet kan Traficom be att få kompletterande information om din terminalutrustning eller till exempel en kopia av din korrespondens med tjänsteleverantören.

Traficom kan ta upp ditt klagomål för utredning vid ett sådant skriftligt förfarande som avses i förvaltningslagen (434/2003). Det betyder att Traficom, efter att ha fått ditt klagomål, begär att tjänsteleverantören lämnar redogörelse i ärendet. Efter att hört parterna utfärdar Traficom ett avgörande i ärendet.

Handläggningen av ett förvaltningsärende vid Traficom tar i typiska fall några månader i anspråk. Traficoms beslut kan överklagas och ändring på dem kan sökas vid förvaltningsdomstolen.

Om Traficom observerar att en tjänsteleverantör handlat i strid med lagen kan Traficom ge en anmärkning till tjänsteleverantören i ärendet och ålägga tjänsteleverantören att korrigera sitt fel eller sin försummelse inom en skälig tid. Ett åläggande att korrigera ett förfarande kan förenas med vite eller med hot om att verksamheten avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad. Traficom har ändå inte behörighet att förelägga tjänsteleverantörer administrativa påföljder i ärenden som gäller reglering av kakor, till exempel att förelägga böter för lagstridigt förfarande.